

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

27. marts 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 2011/83/EU – artikel 6, stk. 1, litra k), og artikel 16, litra e) – aftale om fjernsalg – fortrydelsesret – undtagelser – begrebet »forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, og hvor forseglingen er blevet brudt efter leveringen« – en madras, hvis beskyttelse er blevet fjernet af forbrugeren efter levering«

I sag C-681/17,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) ved afgørelse af 15. november 2017, indgået til Domstolen den 6. december 2017, i sagen

slewo – schlafen leben wohnen GmbH

mod

Sascha Ledowski,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Toader, og dommerne A. Rosas og M. Safjan (refererende dommer),

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- slewo – schlafen leben wohnen GmbH ved Rechtsanwalt F. Buchmann,
- Sascha Ledowski ved Rechtsanwalt H.G. Klink,
- den belgiske regering ved P. Cottin og J. Van Holm, som befuldmægtigede,
- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato P. Garofoli,

* Processprog: tysk.

– Europa-Kommissionen ved M. Kellerbauer og N. Ruiz García, som befuldmægtigede,
og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 19. december 2018,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6, stk. 1, litra k), og af artikel 16, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT 2011, L 304, s. 64).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem slewo – schlafen leben wohnen GmbH (herefter »slewo«) og Sascha Ledowski vedrørende sidstnævntes udøvelse af sin fortrydelsesret med hensyn til en madras købt på slewos websted.

Retsforskrifter

- 3 Følgende fremgår af 3., 4., 7., 34., 37., 47. og 49. betragtning til direktiv 2011/83:
 - »(3) Efter artikel 169, stk. 1, og [artikel 169,] stk. 2, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) skal Unionen bidrage til virkeliggørelsen af et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved foranstaltninger, som de[n] vedtager i henhold til artikel 114.
 - (4) [...] For at kunne fremme et reelt indre marked for forbrugerne og sikre den rette balance mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og virksomhedernes konkurrenceevne samtidig med, at nærhedsprincippet overholdes, er det imidlertid nødvendigt at harmonisere visse aspekter af lovgivningen om forbrugeraftaler om fjernsalg [...]
 - (7) Fuld harmonisering af visse nøgleaspekter af lovgivningen bør give både forbrugerne og de erhvervsdrivende væsentligt større retssikkerhed. [...] Endvidere bør forbrugerne nyde godt af et højt fælles beskyttelsesniveau i hele Unionen.
- [...]
- (34) Den erhvervsdrivende bør give forbrugeren klare og forståelige oplysninger, inden forbrugeren er bundet af en aftale om fjernsalg [...]
- [...]
- (37) Da forbrugeren i forbindelse med fjernsalg ikke kan se varerne, inden aftalen indgås, bør forbrugeren have en fortrydelsesret. Af samme grund bør forbrugeren have lov til at afprøve og besigtige de varer, vedkommende har købt, i nødvendigt omfang til at fastslå varernes art, egenskaber og den måde, de fungerer på [...]
- [...]
- (47) Visse forbrugere gør fortrydelsesretten gældende efter at have brugt varerne mere end, hvad der er nødvendigt for at fastslå varernes art, egenskaber og den måde, de fungerer på. I sådanne tilfælde bør forbrugeren ikke miste sin fortrydelsesret, men bør hæfte for eventuel forringelse af

varernes værdi. For at fastslå varernes art, egenskaber og den måde, de fungerer på, bør forbrugeren kun håndtere og besigtige dem på samme måde, som vedkommende ville have fået lov til i en forretning. Forbrugeren bør f.eks. kun prøve en beklædningsgenstand og bør ikke have lov til at have den på i længere tid. Forbrugeren bør derfor håndtere og besigtige varerne med behørig omhu indtil fortrydelsesfristens udløb. Forbrugers forpligtelser i tilfælde af fortrydelsesrettens udnyttelse bør ikke afskrække forbrugeren fra at udøve sin fortrydelsesret.

[...]

(49) Der bør være visse undtagelser fra bestemmelserne om fortrydelsesret for [...] aftaler om fjernsalg [...]. Fortrydelsesret vil kunne være uhensigtsmæssig, f.eks. på grund af bestemte varers eller tjenesteydelsers karakter. [...]«

4 Direktivets artikel 1 med overskriften »Genstand« bestemmer følgende:

»Formålet med dette direktiv er ved at opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau at bidrage til et velfungerende indre marked gennem indbyrdes tilnærmelse af visse aspekter af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om aftaler indgået mellem forbrugere og erhvervsdrivende.«

5 Direktivets artikel 6, der har overskriften »Oplysningskrav for aftaler om fjernsalg og aftaler indgået uden for fast forretningssted«, bestemmer i stk. 1:

»Inden forbrugeren bindes af en aftale om fjernsalg [...], giver den erhvervsdrivende på en klar og forståelig måde forbrugeren følgende oplysninger:

[...]

k) såfremt fortrydelsesretten ikke finder anvendelse i henhold til artikel 16, oplysninger om, at forbrugeren ikke vil kunne gøre sin fortrydelsesret gældende, eller, hvor det er relevant, under hvilke omstændigheder forbrugeren mister sin fortrydelsesret

[...]«

6 Samme direktivs artikel 9 med overskriften »Fortrydelsesret« bestemmer i stk. 1:

»Medmindre undtagelserne i artikel 16 finder anvendelse, har forbrugeren en frist på 14 dage til at fortryde en aftale om fjernsalg [...] uden angivelse af årsag og uden at pådrage sig andre omkostninger end dem, der er fastsat i artikel 13, stk. 2, og artikel 14.«

7 Artikel 12 i direktiv 2011/83, som har overskriften »Følgerne af udøvelse af fortrydelsesretten«, bestemmer som følger:

»Ved udøvelse af fortrydelsesretten ophører parternes forpligtelse til:

a) at opfylde aftaler om fjernsalg [...]

[...]«

- 8 Dette direktivs artikel 13 med overskriften »Den erhvervsdrivendes forpligtelser i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten« bestemmer i stk. 1:

»Den erhvervsdrivende refunderer alle beløb, inklusive eventuelle leveringsomkostninger, modtaget fra forbrugeren, uden unødigt forsinkelse og senest 14 dage fra den dato, hvor den erhvervsdrivende modtager meddelelse om forbrugers beslutning om at udøve fortrydelsesretten i overensstemmelse med artikel 11.

[...]«

- 9 Direktivets artikel 14, som har overskriften »Forbrugers forpligtelser i tilfælde af udøvelse af fortrydelsesretten« bestemmer i stk. 2:

»Forbrugeren hæfter kun for eventuel forringelse af varernes værdi, som skyldes anden håndtering af varerne, end hvad der er nødvendigt for at fastslå varernes art, egenskaber og den måde, de fungerer på. [...]«

- 10 Samme direktivs artikel 16, som har overskriften »Undtagelser fra bestemmelserne om fortrydelsesret« har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne må ikke give mulighed for at udøve fortrydelsesretten som omhandlet i artikel 9-15 i forbindelse med aftaler om fjernsalg [...] så vidt angår følgende:

[...]

- e) levering af forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, og hvor forseglingen er blevet brudt efter leveringen

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 11 Slewos er en online-handelsvirksomhed, som bl.a. sælger madrasser.
- 12 Den 25. november 2014 bestilte Sascha Ledowski en madras til privat brug til en pris af 1 094,52 EUR på slewos websted. De almindelige forretningsbetingelser, som var gengivet på fakturaen udstedt af slewo, indeholdt bl.a. følgende »oplysninger om fortrydelsesret for forbrugere«:
- »Vi afholder udgifterne i forbindelse med tilbagelevering af varerne [...] Deres fortrydelsesret bortfalder før tiden i følgende tilfælde: I forbindelse med aftaler om levering af forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, såfremt forseglingen er blevet brudt efter leveringen.«
- 13 Ved leveringen var den madras, som Sascha Ledowski havde bestilt, forsynet med en beskyttende folie, som denne efterfølgende fjernede.
- 14 Ved e-mail af 9. december 2014 meddelte Sascha Ledowski slewo, at han ønskede at returnere den pågældende madras, og anmodede sælgeren om at arrangere transporten.
- 15 Da slewo ikke arrangerede denne transport, afholdt Sascha Ledowski selv udgifterne til transporten til et beløb på 95,59 EUR.

- 16 Sascha Ledowski anlagde sag ved Amtsgericht Mainz (byretten i Mainz, Tyskland) med påstand om, at slewo skulle godtgøre ham salgsprisen og udgifterne til transport af den omhandlede madras, i alt 1 190,11 EUR, med tillæg af renter og dækning af advokatomkostninger.
- 17 Ved dom af 26. november 2015 gav Amtsgericht Mainz (byretten i Mainz) Sascha Ledowski medhold.
- 18 Ved dom af 10. august 2016 stadfæstede appelinstansen Landgericht Mainz (appeldomstolen i Mainz, Tyskland) den nævnte dom.
- 19 Under disse omstændigheder har slewo iværksat revisionsanke ved den forelæggende ret, Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland).
- 20 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83 kun udelukker fortrydelsesretten, hvis varen, når først dens forsegling er blevet brudt, definitivt ikke længere kan sælges af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager, som det bl.a. er tilfældet for visse kosmetikprodukter eller hygiejneartikler, såsom tandbørster.
- 21 Den forelæggende ret har herved anført, at i henhold til Domstolens faste praksis skal bestemmelser, som udgør undtagelser til en ved EU-retten tillagt ret, såsom den i hovedsagen omhandlede fortrydelsesret, fortolkes strengt.
- 22 Til forskel fra hygiejneartikler i streng forstand er en madras, som er blevet returneret af en forbruger, efter at dens forsegling er blevet brudt, ikke definitivt ikke salgbar. Denne konklusion følger navnlig af den måde, hvorpå madrasser anvendes i hotelsektoren, det forhold, at der på internettet findes et marked for brugte madrasser, og muligheden for at rense madrasser, som har været brugt.
- 23 Det er den forelæggende rets opfattelse, at såfremt artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret som omhandlet i denne bestemmelse, omfatter varer, som ved tilsigtet anvendelse kan komme i direkte kontakt med menneskekroppen, såsom madrasser, selv om den erhvervsdrivende ved hensigtsmæssig rengøring atter kan gøre dem salgbare, opstår spørgsmålet om, hvilke betingelser emballagen til sådanne varer skal opfylde, og om det klart skal fremgå af de konkrete omstændigheder, bl.a. ved en påtrykt tekst »segl« på emballagen, at der ikke blot er tale om en transportemballage, men om en forsegling af varen af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager.
- 24 Det er endvidere den forelæggende rets opfattelse, at artikel 6, stk. 1, litra k), i direktiv 2011/83 ikke indeholder tilstrækkelige præciseringer med hensyn til omfanget af de oplysninger, som den erhvervsdrivende skal give til forbrugeren, inden denne bindes af en aftale om fjernsalg, med hensyn til de omstændigheder, hvorunder forbrugeren mister sin fortrydelsesret i overensstemmelse med dette direktivs artikel 16, litra e).
- 25 Under disse omstændigheder har Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 16, litra e), i [direktiv 2011/83] fortolkes således, at de deri nævnte varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, også omfatter varer (som f.eks. madrasser), som ganske vist ved tilsigtet anvendelse kan komme i direkte kontakt med menneskekroppen, men som ved hensigtsmæssige (rengørings)foranstaltninger fra den erhvervsdrivendes side atter kan gøres salgbare?
- 2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende:
- a) Hvilke betingelser skal en vares emballage opfylde, for at der kan tales om en forsegling som omhandlet i artikel 16, litra e), i [direktiv 2011/83].

[...]

- b) Skal de oplysninger, som den erhvervsdrivende skal give, inden forbrugeren bindes af aftalen i henhold til artikel 6, stk. 1, litra k), i [direktiv 2011/83], gives på en sådan måde, at forbrugeren med konkret henvisning til varen (her: en madras) og den anbragte forsegling gøres opmærksom på, at [den pågældende forbruger] mister sin fortrydelsesret, hvis forseglingen fjernes?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 26 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at begrebet »forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, og hvor forseglingen er blevet brudt efter leveringen« som omhandlet i denne bestemmelse, omfatter en vare såsom en madras, hvis beskyttelse er blevet fjernet af forbrugeren efter levering.
- 27 Det skal indledningsvis bemærkes, at i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, i direktiv 2011/83 gælder det, at medmindre undtagelserne i direktivets artikel 16 finder anvendelse, har forbrugeren en frist på 14 dage til at fortryde en aftale om fjernsalg uden angivelse af årsag.
- 28 Det skal dernæst bemærkes, at det fremgår af dette direktivs artikel 12, litra a), at ved udøvelse af fortrydelsesretten ophører parternes forpligtelse til at opfylde aftaler om fjernsalg.
- 29 Det nævnte direktivs artikel 16, litra e), fastsætter en undtagelse til fortrydelsesretten for så vidt angår aftaler om fjernsalg med hensyn til levering af forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, og hvor forseglingen er blevet brudt efter leveringen.
- 30 Denne bestemmelses ordlyd indeholder imidlertid ikke oplysninger med hensyn til den nøjagtige rækkevidde af begrebet »forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, og hvor forseglingen er blevet brudt efter leveringen«, som gør det muligt med sikkerhed at afgøre, hvilke varer der er omfattet af dette begreb, og i den foreliggende sag, om en vare såsom en madras, hvis beskyttelse er blevet fjernet af forbrugeren efter levering, er omfattet heraf.
- 31 Der skal dermed ved fortolkningen af artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83 ikke alene tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori denne bestemmelse indgår, og til de mål, der forfølges med den lovgivning, som den udgør en del af (jf. i denne retning dom af 7.8.2018, Verbraucherzentrale Berlin, C-485/17, EU:C:2018:642, præmis 27, og af 13.9.2018, Starman, C-332/17, EU:C:2018:721, præmis 23).
- 32 Herved bemærkes, at som det fremgår af artikel 1 i direktiv 2011/83, læst i lyset af tredje, fjerde og syvende betragtning dertil, er formålet med direktivet at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugerne. Desuden er beskyttelsen af forbrugeren, som befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende, idet forbrugeren må anses for at være mindre oplyst, økonomisk svagere og juridisk set mindre erfaren end sin medkontrahent, i Unionens politikker fastsat i artikel 169 TEUF samt i artikel 38 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 2.3.2017, Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main, C-568/15, EU:C:2017:154, præmis 28, af 4.10.2018, Kamenova, C-105/17, EU:C:2018:808, præmis 34, og af 23.1.2019, Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, præmis 34).

- 33 Formålet med fortrydelsesretten er således at beskytte forbrugeren i den særlige fjernsalgssituation, hvor vedkommende i praksis ikke har mulighed for at se varen eller få kendskab til tjenesteydelsens egenskaber, før aftalen indgås. Fortrydelsesretten er således tiltænkt at skulle kompensere for den ulempe, der for forbrugeren følger af en fjernsalgsaftale, idet den pågældende indrømmes en passende betænkningstid til at undersøge og afprøve den erhvervede vare (dom af 23.1.2019, Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, præmis 45).
- 34 Artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83, som udgør en undtagelse til fortrydelsesretten, skal som en EU-retlig bestemmelse, der begrænser de rettigheder, der er blevet tillagt af beskyttelseshensyn, fortolkes strengt (jf. i denne retning dom af 10.9.2014, Kušionová, C-34/13, EU:C:2014:2189, præmis 77).
- 35 Det er i lyset af disse betragtninger, at det første spørgsmål skal besvares.
- 36 Det bemærkes herved, at det i 49. betragtning til direktiv 2011/83 præciseres, at en undtagelse til fortrydelsesretten kan begrundes i bestemte varers eller tjenesteydelsers karakter.
- 37 Heraf følger, at det inden for rammerne af dette direktivs artikel 16, litra e), er varens karakter, som kan begrunde forseglingen af dens emballage af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager, og hvis forseglingen af en sådan emballage brydes, er der ikke længere nogen garanti med hensyn til sundhedsbeskyttelse eller hygiejne for den vare, som emballagen indeholder.
- 38 Når først forbrugeren har brudt forseglingen af emballagen og dermed har fjernet garantien med hensyn til sundhedsbeskyttelse eller hygiejne, risikerer en sådan vare ikke længere at kunne anvendes på ny af tredjemand, og den kan derfor heller ikke længere på ny udbydes til salg af den erhvervsdrivende.
- 39 Det ville under disse betingelser være i strid med EU-lovgivers ønske, som udtrykt i fjerde betragtning til direktiv 2011/83, hvorefter dette direktiv skal søge at skabe den rette balance mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og virksomhedernes konkurrenceevne, at anerkende en ret for forbrugeren til at udøve sin fortrydelsesret ved til den erhvervsdrivende at returnere en sådan vare, hvor forseglingen af emballagen er blevet brudt.
- 40 Det må derfor, som generaladvokaten har anført i punkt 33 i forslaget til afgørelse, fastslås, at undtagelsen til fortrydelsesretten fastsat i artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83 kun finder anvendelse, hvis den vare, som emballagen indeholder, når først denne emballages forsegling er blevet brudt, definitivt ikke længere er i salgbar stand af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager, eftersom selve varens art gør det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at træffe foranstaltninger, der gør det muligt på ny at udbyde varen til salg, uden at det indebærer risiko for nogen af disse afgørende hensyn.
- 41 Heraf følger, at i den foreliggende sag kan en madras som den, der er omhandlet i hovedsagen, hvis beskyttelse er blevet fjernet af forbrugeren efter levering, ikke være omfattet af den undtagelse til fortrydelsesretten, der er fastsat i artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83.
- 42 Dels synes en sådan madras, selv om den potentielt er blevet brugt, således ikke alene af denne grund at være definitivt uegnet til at kunne anvendes på ny af tredjemand eller til at udbydes til salg på ny. Det skal herved alene bemærkes, at én og samme madras bruges af flere på hinanden efterfølgende gæster på et hotel, at der er et marked for brugte madrasser, og at madrasser, som har været brugt, kan gøres til genstand for en dybderensning.
- 43 Dels kan en madras, henset til fortrydelsesretten, sidestilles med en beklædningsgenstand.

- 44 Det bemærkes herved, at det, som det fremgår af 37. og 47. betragtning til direktiv 2011/83, var EU-lovgivers hensigt at gøre det muligt for en køber af beklædningsgenstande i forbindelse med et fjernsalg at prøve dem for at »fastslå [deres] art, egenskaber og den måde, de fungerer på«, og i givet fald efter at have prøvet dem at udøve sin fortrydelsesret ved at returnere varen til den erhvervsdrivende.
- 45 Det er ubestridt, at en række beklædningsgenstande, når de prøves i overensstemmelse med deres formål, kan komme i direkte kontakt med menneskekroppen, således som det ikke kan udelukkes hvad angår madrasser, uden at de imidlertid i praksis er underlagt krav med hensyn til en særlig beskyttelse for at undgå denne kontakt under prøvningen.
- 46 En sådan sidestilling mellem disse to kategorier af varer, dvs. beklædningsgenstande og madrasser, er, som generaladvokaten har anført i punkt 34 i forslaget til afgørelse, således mulig, i det omfang, selv i tilfælde af en direkte kontakt mellem disse varer og menneskekroppen, det kan antages, at den erhvervsdrivende er i stand til, efter at varerne er blevet returneret af forbrugeren, ved en behandling såsom en rengøring eller desinfektion at gøre det muligt for tredjemand at anvende dem på ny og således muliggøre, at de udbydes til salg på ny, uden at det indebærer en risiko for de afgørende hensyn vedrørende sundheden eller hygiejnen.
- 47 Det forholder sig ikke desto mindre således, at i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2, i direktiv 2011/83, læst i lyset af 47. betragtning hertil, hæfter forbrugeren for enhver forringelse af en vares værdi, som skyldes anden håndtering af varen, end hvad der er nødvendigt for at fastslå varens art, egenskaber og den måde, den fungerer på, uden at forbrugeren dog fratages sin fortrydelsesret (jf. analogt dom af 3.9.2009, Messner, C-489/07, EU:C:2009:502, præmis 29).
- 48 På baggrund af de foregående betragtninger skal det første spørgsmål besvares således, at artikel 16, litra e), i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at begrebet »forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, og hvor forseglingen er blevet brudt efter leveringen« som omhandlet i denne bestemmelse, ikke omfatter en vare såsom en madras, hvis beskyttelse er blevet fjernet af forbrugeren efter levering.

Det andet spørgsmål

- 49 Under hensyn til besvarelsen af det første spørgsmål er det ufornuddent at besvare det andet spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 50 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 16, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF skal fortolkes således, at begrebet »forseglede varer, som af sundhedsbeskyttelses- eller hygiejnemæssige årsager ikke er egnede til at blive returneret, og hvor forseglingen er blevet brudt efter leveringen« som omhandlet i denne bestemmelse, ikke omfatter en vare såsom en madras, hvis beskyttelse er blevet fjernet af forbrugeren efter levering.

Underskrifter